

Αριθμός 6811

**ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2001
ΜΕΧΡΙ (Αρ.2) ΤΟΥ 2007**

**[Νόμοι 30(I) του 2001, 122(I) του 2001, 139(I) του 2002, 10(I) του 2003,
80(I) του 2003, 144(I) του 2004, 117(I) του 2005, 9(I) του 2007 και 82(I) του 2007]**

Απόφαση δυνάμει του άρθρου 10

Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 10 των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμων του 2001 μέχρι (Αρ.2) του 2007, (εφεξής καλουμένων ως ο «Νόμος»), εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

Τίτλος: Ενίσχυση για την πληρωμή ασφαλίστρων

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ:

Το 1977 ψηφίστηκε ο περί Γεωργικής Ασφάλισης Νόμος (Ν. 19/77) και εγκρίθηκαν οι περί Γεωργικής Ασφαλίσεως Κανονισμοί (Κ.Δ.Π. 167/77) που συναποτελούν το νομικό πλαίσιο για το κυπριακό σύστημα υποχρεωτικής γεωργικής ασφάλισης και την παροχή κρατικών ενισχύσεων μέσω της επιδότησης του ασφαλίστρου.

Δεδομένου ότι το νομικό αυτό πλαίσιο είχε τεθεί σε εφαρμογή πριν από την προσχώρηση της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, κοινοποιήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Αύγουστο του 2004 με τον τίτλο « Ενίσχυση για την πληρωμή Ασφαλίστρων» (εφεξής το «υφιστάμενο μέτρο») και σύμφωνα με το Σημείο 4 του Κεφαλαίου 4 του Παραρτήματος IV της Πράξης Προσχώρησης του 2003¹ θεωρείται ως «υφιστάμενη ενίσχυση», κατά την έννοια του Άρθρου 88 παράγραφος 1 της Συνθήκης περί Ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (εφεξής η «Συνθήκη ΕΚ»), από την 01/05/04 μέχρι και τις 30/04/2007. Παρά ταύτα, σύμφωνα με το Σημείο 195 των Κοινοτικών Κατευθυντήριων Γραμμών για τις Κρατικές Ενισχύσεις στον Τομέα της Γεωργίας και Δασοκομίας 2007-2013² (εφεξής οι «Κατευθυντήριες Γραμμές»), για την αξιολόγηση των εν λόγω υφιστάμενων καθεστώτων ενισχύσεων οι παλαιές κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας που εφαρμόζονταν μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2006³ θα παραμείνουν σε εφαρμογή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2007 υπό τον όρο ότι τα καθεστώτα ενισχύσεων είναι συμβατά με τις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές. Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων (εφεξής ο «Έφορος») έχει ήδη καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το υφιστάμενο μέτρο είναι συμβατό με τις πρόνοιες του σημείου 11.5 των παλαιών κατευθυντήριων γραμμών, οπόταν μπορεί να συνεχίσει ως έχει έως τις 31 Δεκεμβρίου 2007.

Στις 11 Οκτωβρίου 2007 κοινοποιήθηκε από τον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης, ως Αρμόδια Αρχή, στον Έφορο, υπό μορφή τροποποιητικού Νομοσχεδίου των περί Γεωργικής Ασφάλισης Νόμων του 1977 μέχρι 2005 (εφεξής το «Νομοσχέδιο») και προσχεδίου τροποποίησης των περί Γεωργικής Ασφάλισης Κανονισμών του 1977 μέχρι 2002 (εφεξής «Προσχέδιο Κανονισμών»), η πρόθεσή του να τροποποιήσει το υφιστάμενο μέτρο ούτως ώστε να αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής του οι μεγάλες επιχειρήσεις και οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση και

¹ ΕΕ L 236 της 23.09.2003, σ. 797

² ΕΕ C 319 της 27.12.2006, σ. 1

³ ΕΕ C 28, της 1.2.2000, σ. 2

εμπορία γεωργικών προϊόντων. Οι περί Γεωργικής Ασφάλισης Νόμοι 1977 μέχρι 2005 και οι περί Γεωργικής Ασφαλίσεως Κανονισμοί του 1977 μέχρι 2002, όπως η Αρμόδια Αρχή προτείνει να τροποποιηθούν από το Νομοσχέδιο και το Προσχέδιο Κανονισμών αποτελούν, στο σύνολο τους, το μέτρο υπό αξιολόγηση (εφεξής «το Μέτρο»). Στη συνέχεια, ο Οργανισμός Γεωργικής Ασφάλισης με επιστολές του ημερομηνίας 24 και 25 Οκτωβρίου 2007 υπέβαλε στον Έφορο συμπληρωματικά στοιχεία τα οποία λήφθηκαν υπόψη για σκοπούς αξιολόγησης του Μέτρου και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτού.

Η Αρμόδια Αρχή αποφάσισε την τροποποίηση του υφιστάμενου μέτρου ούτως ώστε να καταστεί συμβατό με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2006 σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων και για τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001⁴ ώστε να μπορεί να συνεχιστεί μετά τις 31/12/2007. Σύμφωνα με το άρθρο 1 (γ) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου της 22ας Μαρτίου 1999 για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Άρθρου 93 (τώρα, κατόπιν τροποποίησης, Άρθρο 88) της Συνθήκης ΕΚ⁵, οι μεταβολές υφιστάμενων ενισχύσεων αποτελούν νέα ενίσχυση και συνεπώς πρέπει να κοινοποιούνται εκ νέου για έγκριση. Σύμφωνα με το άρθρο 4 (1) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (εφεξής «η Επιτροπή») της 21^{ης} Απριλίου 2004, σχετικά με την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Άρθρου 93 (τώρα, κατόπιν τροποποίησης, Άρθρο 88) της Συνθήκης ΕΚ⁶, νοείται ως μεταβολή υφιστάμενης ενίσχυσης κάθε αλλαγή, πλην των τροποποιήσεων καθαρά τυπικού ή διοικητικού χαρακτήρα που δεν είναι ικανές να επηρεάσουν την εκτίμηση του συμβιβάσιμου του εκάστοτε μέτρου ενίσχυσης με την κοινή αγορά. Ο περιορισμός των δικαιούχων του υφιστάμενου μέτρου κρατικής ενίσχυσης δεν μπορεί να θεωρηθεί τροποποίηση καθαρά τυπικού ή διοικητικού χαρακτήρα εφόσον αποτελεί ουσιαστική παράμετρο για την αξιολόγηση.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΕΝΤΟΣ ΜΕΤΡΟΥ:

(α) Αρμόδια Αρχή

Αρμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εφαρμογή του κοινοποιηθέντος Μέτρου είναι ο Οργανισμός Γεωργικής Ασφάλισης (εφεξής ο «ΟΓΑ»).

(β) Στόχοι του κοινοποιηθέντος Μέτρου

Στόχος του Μέτρου είναι η συνέχιση του υφιστάμενου συστήματος κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης για τον αγροτικό πληθυσμό της Κύπρου και συγκεκριμένα του θεσμού της κοινωνικής ασφάλισης.

(γ) Δικαιούχοι του Μέτρου

Δικαιούχοι του Μέτρου είναι τα ασφαλιζόμενα πρόσωπα όπως ορίζονται στο άρθρο 15 του περί Γεωργικής Ασφάλισης Νόμου του 1977, δηλαδή όλα τα

⁴ ΕΕ L 358 της 16.12.2006, σ. 3

⁵ ΕΕ L 83 της 27.03.1999, σ. 1

⁶ ΕΕ L 140 της 30.04.2004, σ. 1

φυσικά ή νομικά πρόσωπα στην Κύπρο τα οποία ασχολούνται μερικώς ή ολικώς με τη γεωργία, είτε προσωπικώς, είτε μέσω μελών της οικογένειάς τους ή άλλων προσώπων ή σε συνεταιρισμό ή συνεργασία με άλλο πρόσωπο ή προσώπων και ανεξαρτήτως του εάν η γεωργία συνιστά το κύριο τους επάγγελμα. Εξαιρούνται οι μεγάλες επιχειρήσεις και οι επιχειρήσεις που ασχολούνται με την εμπορία και μεταποίηση γεωργικών προϊόντων. Ως «μεγάλες επιχειρήσεις» νοούνται όσες επιχειρήσεις δεν εμπίπτουν στον ορισμό της πολύ μικρής, της μικρής και μεσαίας επιχείρησης της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6^{ης} Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων⁷ (εφεξής «η Σύσταση για τις ΜΜΕ»).

Δικαιούχοι του Μέτρου είναι επίσης αναγνωρισμένες ομάδες ή ενώσεις παραγωγών, οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, φυσικά και νομικά πρόσωπα που επιθυμούν να εφαρμόσουν μέτρα ενεργητικής προστασίας των καλλιεργειών τους.

Δικαιούχος του Μέτρου είναι επίσης ο ΟΓΑ εφόσον απαλλάσσεται από την πληρωμή τελών χαρτοσήμων, και από οποιοδήποτε φόρο επιβάλλει η κυβέρνηση ή άλλη αρχή της Κυπριακής Δημοκρατίας και εφόσον του χορηγείται ενίσχυση για κάλυψη μέρους των διοικητικών του εξόδων.

(δ) Πρόνοιες του Μέτρου

Το Μέτρο αποτελεί ένα υποχρεωτικό σύστημα ασφάλισης των γεωργικών καλλιεργειών και καλύπτει όλα τα άτομα τα οποία δραστηριοποιούνται στον τομέα της γεωργίας, είτε ολικώς είτε μερικώς, τα οποία υποχρεούνται να καταβάλλουν ασφαλίστρα σε ποσοστό 6% της αξίας της παραγωγής τους για όλες τις καλλιέργειες που καλύπτει το Μέτρο εκτός εάν πρόκειται για σιτηρά, πατάτες και ξηρικά κτηνοτροφικά φυτά για τα οποία το ύψος του ασφαλίστρου είναι 8%.

Η Αρμόδια Αρχή καταβάλλει αποζημιώσεις σε όλα τα ασφαλιζόμενα πρόσωπα για αντικατάσταση της άμεσης ζημίας την οποία υφίσταται σύνεπερία αναπόφευκτης φυσικής αιτίας στο προσδοκώμενο εισόδημα από τα γεωργικά προϊόντα υπό τη συνήθη πορεία των πραγμάτων. Το Μέτρο προβλέπει ασφαλιστική κάλυψη για τα πλείστα γεωργικά φυτά που καλλιεργούνται στην Κύπρο (σιτηρά, αμπέλια, εσπεριδοειδή, πατάτες, ξηρικά κτηνοτροφικά φυτά, φασόλια, αγκινάρες, μέσπιλα, κεράσια). Οι «αναπόφευκτες φυσικές αιτίες» έναντι των οποίων το μέτρο προσφέρει κάλυψη περιλαμβάνουν σκωρίαση, πτώση χαλαζιού, πταγετό, ανομβρία, πλημμύρα, καύσωνα, ανεμοθύελλα, υδαρή κηλίδα, παρατεταμένες βροχοπτώσεις, θερμό ξηρό αέρα, ισχυρό ξηρό αέρα και άλλες αιτίες τις οποίες το Υπουργικό Συμβούλιο θα καθορίζει με Διάταγμά του που θα δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Το Μέτρο καλύπτει ζημίες στην ποσότητα και την ποιότητα του προϊόντος που έχει επηρεαστεί από τα συγκεκριμένα φαινόμενα.

Σύμφωνα με το άρθρο 19 του περί Γεωργικής Ασφάλισης Νόμου του 1977, όπως αυτό θα τροποποιηθεί από το Νομοσχέδιο, δεν καλύπτονται ζημίες από δυσμενή

⁷ ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36.

καιρικά φαινόμενα που δεν υπερβαίνουν ποσοστό από 15 έως 40% της συνολικής παραγωγής ανά αγροτεμάχιο, ανάλογα με το είδος του καιρικού φαινομένου και το προϊόν (π.χ. δεν καλύπτονται ζημίες από χαλάζι, παγετό ή ανεμοθύελλα, που δεν υπερβαίνουν το 15% της συνολικής παραγωγής ανά αγροτεμάχιο και ζημίες από ανομβρία, που δεν υπερβαίνουν το 40% της συνολικής παραγωγής ανά αγροτεμάχιο).

Το ύψος της αποζημίωσης που θα λαμβάνουν τα ασφαλιζόμενα πρόσωπα ποικίλλει ανάλογα με το καιρικό φαινόμενο που τα προκάλεσε και καθορίζεται στο άρθρο 20 του περί Γεωργικής Ασφάλισης Νόμου του 1977 (π.χ. σε περιπτώσεις ζημιών από ανομβρία, η αποζημίωση που θα καταβάλλεται θα είναι ίση με ποσοστό 80% του πάνω από το 40% συνολικού ποσοστού ζημίας, σε περιπτώσεις ζημιών από βροχή η αποζημίωση που θα καταβάλλεται θα είναι ίση με ποσοστό 85% του πάνω από το 15% συνολικού ποσοστού ζημίας).

Το Μέτρο αναφέρει ότι η ενεργητική προστασία των γεωργικών καλλιεργειών θα ασκείται από την Αρμόδια Αρχή και διαλαμβάνει τη μελέτη, έρευνα και εφαρμογή μέσων ή μεθόδων ενεργητικής προστασίας, ή την επιχορήγηση φορέων ή προσώπων, με εξαίρεση τις μεγάλες επιχειρήσεις, για την προμήθεια και εγκατάσταση τέτοιων μέσων.

(ε) Διάρκεια κοινοποιηθέντος Μέτρου

Το Μέτρο θα τεθεί σε ισχύ πριν από την 31/12/2007 και κατόπιν της ψήφισης του Νομοσχεδίου και έγκρισης του Προσχεδίου Κανονισμών από τη Βουλή των Αντιπρόσωπων και είναι απεριόριστης χρονικής διάρκειας.

(ζ) Επιλέξιμες δαπάνες και ένταση της ενίσχυσης

Ο Κανονισμός 3 του Προσχεδίου των Κανονισμών, ο οποίος αφορά το ύψος του ασφαλίστρου, αναφέρει ότι το ασφάλιστρο θα καταβάλλεται ολόκληρο από τις μεγάλες επιχειρήσεις, καθώς και τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της μεταποίησης ή εμπορίας γεωργικών προϊόντων και μειωμένο κατά 50% από τα λοιπά ασφαλιζόμενα πρόσωπα. Ως εκ τούτου, η ένταση της ενίσχυσης είναι 50%.

Επίσης ο Κανονισμός 22 του Προσχεδίου των Κανονισμών αναφέρει ότι το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρμόδιας Αρχής θα καθορίζει κάθε έτος με απόφασή του ορισμένα μέσα ενεργητικής προστασίας των οποίων το κόστος αγοράς και εγκατάστασης θα επιχορηγείται σε ποσοστό 50% στην περίπτωση αναγνωρισμένων ομάδων ή ενώσεων παραγωγών και οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή φυσικών ή νομικών προσώπων που είναι εγκατεστημένα σε μειονεκτικές περιοχές και 40% για αναγνωρισμένες ομάδες ή ενώσεις παραγωγών και οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή φυσικά ή νομικά πρόσωπα που είναι εγκατεστημένα στις άλλες περιοχές.

Οι «μειονεκτικές περιοχές» καθορίζονται ως οι περιοχές που ορίζονται από τα κράτη μέλη βάσει του άρθρου 17 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/1999⁸ και οι

⁸ ΕΕ L 160 της 26.6.1999, σ. 80, όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1698/2005

περιοχές που αναφέρονται στο Άρθρο 36 στοιχείο α) σημεία i), ii) και iii) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005⁹, όπως αυτές καθορίζονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τα άρθρα 50 και 94 του εν λόγω κανονισμού.

Το Νομοσχέδιο προβλέπει επίσης την καταβολή από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας στον ΟΓΑ κάθε χρόνο ποσού ύψους £250.000 προκειμένου να καλύπτεται μέρος των διοικητικών εξόδων του Οργανισμού.

Σύμφωνα με το Μέρος VIII του περί Γεωργικής Ασφάλισης Νόμου η Αρμόδια Αρχή απαλλάσσεται από την πληρωμή χαρτοσήμων και από οποιοδήποτε φόρο επιβάλλει η κυβέρνηση ή άλλη αρχή της Κυπριακής Δημοκρατίας.

(ζ) Προϋπολογισμός του κοινοποιηθέντος Μέτρου

Η προβλεπόμενη ετήσια συνολική δαπάνη για εφαρμογή του Μέτρου είναι £2.201.500 όσον αφορά την επιδότηση ασφαλίστρου. Στον προϋπολογισμό του ΟΓΑ για το 2008 δεν έχει περιληφθεί οποιαδήποτε πρόνοια για επιδότηση της ενεργητικής προστασίας και δεν αναμένεται να δαπανηθούν οποιαδήποτε ποσά το 2008. Ο προϋπολογισμός για τα μέτρα ενεργητικής προστασίας θα καθοριστεί μετά από διεξαγωγή των αναγκαίων μελετών.

(η) Σώρευση

Το κοινοποιηθέν Μέτρο, κατά το μέρος του που αφορά την επιδότηση ασφαλίστρου, δεν απαγορεύει τη σώρευση πόρων με οποιαδήποτε άλλη κρατική ή κοινωνική χρηματοδότηση για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες. Παρά ταύτα, το Μέτρο είναι το μόνο καθεστώς κρατικής ενίσχυσης για επιδότηση ασφαλίστρων που λειτουργεί στην Κυπριακή Δημοκρατία και η Αρμόδια Αρχή είναι ο αποκλειστικός υπεύθυνος φορέας για τη γεωργική ασφάλιση.

Όσον αφορά την επιχορήγηση εγκατάστασης μέσων ενεργητικής προστασίας αναφέρεται στο προσχέδιο των Κανονισμών ότι σε περίπτωση που η ενεργητική προστασία θα επιδοτείται από άλλους κοινωνικούς ή κρατικούς πόρους και εφόσον η επιδότηση θα είναι μικρότερη της επιχορήγησης της Αρμόδιας Αρχής, θα καταβάλλεται η διαφορά από την Αρμόδια Αρχή.

(θ) Νομική βάση

Κατόπιν ψήφισης του Νομοσχεδίου και έγκρισης του Προσχεδίου των Κανονισμών από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

- (α) Βάσει του άρθρου 9Α (α) του Νόμου, ο Έφορος αξιολογεί και εγκρίνει, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 10, τις ενισχύσεις που χορηγούνται στη Δημοκρατία, κατ' εφαρμογή των κανονισμών για την εξαίρεση ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο Άρθρο 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ που έχουν εκδοθεί ή θα εκδοθούν από την Επιτροπή δυνάμει των άρθρων 1 και 2 του Κανονισμού (ΕΚ)

⁹ ΕΕ L 277 της 21.10.2005, σ. 1

αριθ. 994/98¹⁰. Επίσης, το άρθρο 10 του πιο πάνω Νόμου προνοεί ότι η Αρμόδια Αρχή, πριν από την ολοκλήρωση της διαδικασίας έγκρισης κρατικής ενίσχυσης που αναφέρεται στο άρθρο 9Α (α), κοινοποιεί προσχέδιο της εν λόγω ενίσχυσης στον Έφορο σε κατάλληλο έντυπο.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, «κρατική ενίσχυση» σημαίνει κάθε μέτρο το οποίο πληροί όλα τα κριτήρια που καθορίζονται στο Άρθρο 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ.

Το Άρθρο 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ αναφέρει ότι ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν η Συνθήκη ΕΚ ορίζει άλλως.

(β) Όσον αφορά το μέρος του κοινοποιηθέντος Μέτρου που προνοεί τη χορήγηση ενισχύσεων από το Πάγιο Ταμείο της Κυπριακής Δημοκρατίας στον ΟΓΑ αναφέρονται τα εξής:

Οι κοινοτικοί κανόνες των κρατικών ενισχύσεων εφαρμόζονται αποκλειστικά σε επιχειρήσεις, δηλαδή σε φορείς που ασκούν οικονομική δραστηριότητα. Η έννοια της οικονομικής δραστηριότητας περικλείει, σύμφωνα με το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (εφεξής το «ΔΕΚ») «κάθε δραστηριότητα προσφοράς αγαθών και υπηρεσιών σε δεδομένη αγορά»¹¹. Το ΔΕΚ έχει σε διάφορες υποθέσεις αξιολογήσει κατά πόσο οι οργανισμοί στους οποίους έχει ανατεθεί νομοθετικά η διαχείριση συστημάτων ασφάλισης ασκούν οικονομική δραστηριότητα έτσι ώστε να χαρακτηρισθούν ως επιχειρήσεις ή αντίθετα εκπληρώνουν αποστολή καθαρά κοινωνικού χαρακτήρα. Τα συμπεράσματα ποικίλουν ανάλογα με τον τρόπο λειτουργίας του εξεταζόμενου ασφαλιστικού οργανισμού και συστήματος. Ειδικότερα τα σωρευτικά κριτήρια που σε γενικές γραμμές πρέπει να πληρούνται για να μη θεωρηθεί ένας ασφαλιστικός οργανισμός ως επιχείρηση είναι τα ακόλουθα:

- i. Να διαχειρίζεται ένα σύστημα υποχρεωτικής ασφαλίσεως που επιδιώκει κοινωνικό σκοπό.
- ii. Οι πάροχές και η εισφορά να καθορίζονται από το κράτος (π.χ. μέσω νομοθεσίας) και όχι από τον οργανισμό.

Όσον αφορά το πρώτο κριτήριο, το ΔΕΚ αξιολογώντας τις δραστηριότητες του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α)¹² έκρινε ότι η κάλυψη των βασικών ασφαλιστικών κινδύνων από φυσικές ζημιές έχει για τις

¹⁰ ΕΕ L 142 της 14.05.1998, σ. 1.

¹¹ Απόφαση ΔΕΚ της 26^{ης} Ιουνίου 1987, C – 118/85, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 1987.

¹² Απόφαση ΔΕΚ της 22^{ης} Μαΐου 2003, C – 355/00, Freskot AE κατά Ελληνικό Δημόσιο, Συλλογή 2003.

γεωργικές εκμεταλλεύσεις ιδιαίτερη σημασία καθότι ορισμένοι από αυτούς δεν είναι εκ πρώτης όψεως ασφαλίσιμοι σε ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες. Επίσης ο καθορισμός ομοιόμορφου συντελεστή τόσο για τις ασφαλιστικές εισφορές (ανεξαρτήτως του κινδύνου) όσο και για τις παροχές, όπως επίσης και η υποχρεωτική υπαγωγή στο σύστημα, αναδεικνύει την αλληλεγγύη του ασφαλιστικού συστήματος ιδίως προς όφελος εκείνων των εκμεταλλεύσεων που εμφανίζουν υψηλότερο βαθμό επικινδυνότητας από φυσικές καταστροφές.

Το κυπριακό σύστημα γεωργικών ασφαλίσεων, παρότι εμφανίζει διαφορές στη λειτουργία του από το ελληνικό, στηρίζεται επίσης στην αρχή της αλληλεγγύης και επιδιώκει κοινωνικό σκοπό. Σύμφωνα με το άρθρο 16 του περί Γεωργικής Ασφάλισης Νόμου του 1977 η ασφάλιση είναι υποχρεωτική για τα γεωργικά προϊόντα τα οποία καθορίζονται με Διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου. Τα ασφαλίστρα καθορίζονται, σύμφωνα με το άρθρο 17(2), με κανονισμό εκδιδόμενο από τον ΟΓΑ και με την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου υπό τον όρο ότι δε θα υπερβαίνουν το 8% του αναμενόμενου εισοδήματος που προέρχεται από τα ασφαλιζόμενα γεωργικά προϊόντα. Ο Πίνακας του Προσχεδίου των Κανονισμών διαχωρίζει τα γεωργικά προϊόντα ως προς το ασφαλίστρο σε δύο κατηγορίες (6% και 8%) ενώ το ελληνικό σύστημα επιβάλλει 2% για τα προϊόντα φυτικής προέλευσης και 0,5% για τα προϊόντα ζωικής, αλιευτικής και υδατοκαλλιεργητικής προέλευσης.

Επίσης το κυπριακό σύστημα, όπως και το ελληνικό, καλύπτει τις ζημιές που προέρχονται από φυσικά αίτια. Το άρθρο 18 του περί Γεωργικής Ασφάλισης Νόμου αναφέρει ότι ο ΟΓΑ καταβάλλει αποζημίωση για την αποκατάσταση της «αμέσου ζημιάς» που προέρχεται από «αναπόφευκτη φυσική αιτία» και στη συνέχεια περιγράφει λεπτομερώς τις έννοιες αυτές. Το άρθρο 20 ορίζει επακριβώς το ύψος των αποζημιώσεων ως ποσοστό επί των ζημιών για κάθε είδος ζημιάς, το οποίο είναι ομοιόμορφο για κάθε προϊόν ανεξάρτητα από το ύψος των εισφορών. Σημειώνεται ότι και στην περίπτωση του ΕΛ.Γ.Α οι αποζημιώσεις είναι ανάλογες ενός καθορισμένου ποσοστού επί των ζημιών.

Συνεπώς και στα δύο συστήματα, αφενός το ύψος των εισφορών δεν είναι σύγουρα «απολύτως ανάλογο» προς τον ασφαλιζόμενο κίνδυνο και, αφετέρου, το ύψος των παροχών δεν εξαρτάται από το ύψος των καταβληθεισών εισφορών. Η νομολογία του ΔΕΚ θεωρεί ότι αυτός ο τρόπος λειτουργίας του συστήματος βασίζεται στην αρχή της αλληλεγγύης και επομένως επιδιώκει κοινωνικό σκοπό.

Εντούτοις το ΔΕΚ έχει δηλώσει ότι αυτή και μόνη η επιδίωξη κοινωνικού σκοπού δεν επαρκεί για να αφαιρέσει από έναν ασφαλιστικό οργανισμό την ιδιότητα της επιχείρησης. Η ειδοποιός διαφορά μεταξύ επιχειρηματικής και μη επιχειρηματικής δραστηριότητας είναι η ίκανοτοπίηση του δεύτερου κριτηρίου, δηλαδή του εάν οι εισφορές και οι παροχές καθορίζονται από τον ίδιο τον ασφαλιστικό οργανισμό ή από το κράτος. Εφόσον το κράτος καθορίζει αυτά τα δύο θεμελιώδη στοιχεία του συστήματος, τότε ο οργανισμός δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ανεξάρτητη επιχείρηση που ασκεί οικονομική δραστηριότητα.

Στην περίπτωση του ΟΓΑ, όπως προαναφέρθηκε, το ύψος των αποζημιώσεων για κάθε είδος ζημιάς καθορίζεται από την ίδια τη νομοθεσία και συγκεκριμένα από το άρθρο 20 του περί Γεωργικής Ασφάλισης Νόμου του 1977. Από την άλλη

πλευρά το άρθρο 17(2) του ίδιου Νόμου θέτει το όριο του 8% ως προς τα ασφάλιστρα που θα πρέπει να καταβάλλονται. Το ακριβές ύψος τους ορίζεται από Κανονισμούς που εκδίδονται από τον ίδιο τον ΟΓΑ με την έγκριση όμως του Υπουργικού Συμβουλίου. Αυτή η μέθοδος καθορισμού των ασφαλίστρων, κάτω ασφαλώς από το όριο του 8% που θέτει η νομοθεσία, δε σημαίνει ότι τελικά ο ίδιος ο ΟΓΑ έχει την ευθύνη καθορισμού των ασφαλίστρων. Το ΔΕΚ εξέτασε παρόμοια υπόθεση που αφορούσε το ιταλικό σύστημα ασφαλίσεως κατά των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών¹³, στην οποία το ύψος των εισφορών προτεινόταν από τον οργανισμό αλλά εγκρινόταν, βάσει του ιταλικού νόμου, με υπουργική απόφαση. Αυτό σήμαινε, κατά το ΔΕΚ, ότι ο αρμόδιος υπουργός έχοντας πράγματι την εξουσία να απορρίπτει τις προτεινόμενες από τον οργανισμό κλίμακες και να τον καλεί να υποβάλει νέες προτάσεις ασκεί εποπτεία επί του οργανισμού και τελικά φέρει ο ίδιος την ευθύνη του ύψους των εισφορών.

Με βάση τη θέση του ΔΕΚ στην πιο πάνω υπόθεση, κρίνεται ότι από τη στιγμή που το Υπουργικό Συμβούλιο, βάσει του άρθρου 17(2) του περί Γεωργικής Ασφάλισης Νόμου, εγκρίνει τους κανονισμούς που εκδίδονται από τον ΟΓΑ, ενώ παράλληλα η νομοθεσία θέτει συγκεκριμένο όριο επί των εισφορών (8%), το κράτος μέσω της νομοθεσίας και του Υπουργικού Συμβουλίου φέρει τελικά την ευθύνη του ύψους των εισφορών. Συνεπώς και το δεύτερο κριτήριο πληρούται.

Συμπερασματικά κρίνεται ότι ο τρόπος λειτουργίας του κυπριακού συστήματος γεωργικών ασφαλίσεων που διαχειρίζεται ο ΟΓΑ διαθέτει εκείνα τα στοιχεία που με βάση τη νομολογία του ΔΕΚ οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο ΟΓΑ δε λειτουργεί ως ανεξάρτητη επιχείρηση που ασκεί οικονομική δραστηριότητα αλλά αντίθετα διαχειρίζεται για λογαριασμό του κράτους ένα υποχρεωτικό σύστημα ασφαλίσης με βάση την αρχή της αλληλεγγύης και προς όφελος των ίδιων των γεωργών. Ως εκ τούτου, εφόσον ο ΟΓΑ δεν είναι επιχείρηση, το μέρος του Μέτρου που αφορά την καταβολή από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας ποσού ύψους £250.000 ετησίως στον ΟΓΑ, προκειμένου να καλύπτεται μέρος των διοικητικών του εξόδων, καθώς και η φοροαπαλλαγή που απολαμβάνει ο ΟΓΑ δεν εμπίπτουν στους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων. Ως εκ τούτου δεν απαιτείται η εκ των προτέρων έγκριση του Εφόρου.

(γ) Το υπόλοιπο μέρος του κοινοποιηθέντος Μέτρου και συγκεκριμένα η επιδότηση του ασφαλίστρου συνιστά κρατική ενίσχυση, διότι ικανοποιεί σωρευτικά τα κριτήρια του Άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ:

(i) χορηγείται έμμεσα από το Δημόσιο διότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση θα παραχωρείται από τον ΟΓΑ, ο οποίος ιδρύθηκε με βάση τον περί Γεωργικής Ασφάλισης Νόμο του 1977 και σύμφωνα με το άρθρο 4 του εν λόγω Νόμου αποτελεί νομικό πρόσωπο το οποίο τελεί υπό την εποπτεία του Κράτους, ασκούμενη από τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος. Ο Οργανισμός διοικείται από δεκαμελές Συμβούλιο το οποίο απαρτίζεται από εκπροσώπους διάφορων Υπουργείων και από

¹³ Απόφαση ΔΕΚ της 22^{ης} Ιανουαρίου 2002, C-218/2000, Cisal di Battistello, Συλλογή 2002.

τέσσερα μέλη τα οποία εκπροσωπούν σε ουσιαστικό βαθμό τα συμφέροντα των γεωργών και τα οποία διορίζονται από τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, για περίοδο 2 ετών. Με βάση το άρθρο 23 του περί Γεωργικής Ασφάλισης Νόμου τα κεφάλαια της Αρμόδιας Αρχής προέρχονται εν μέρει και από τον κρατικό προϋπολογισμό σε ετήσια βάση. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, Δημόσιο σημαίνει το Κράτος, τους Δήμους και τις Κοινότητες.

- (ii) συνιστά οικονομικό όφελος αφού η επιχορήγηση που παρέχεται στις δικαιούχους επιχειρήσεις σημαίνει οικονομικό πλεονέκτημα το οποίο οι αποδέκτριες επιχειρήσεις δε θα είχαν λάβει υπό τις κανονικές συνθήκες της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας. Το εν λόγω Μέτρο συνιστά άμεσο οικονομικό όφελος στους γεωργούς καθότι τους απαλλάσσει από δαπάνες που υπό άλλες συνθήκες θα ήταν υποχρεωμένοι να επωμισθούν οι ίδιοι για την ασφάλιση της καλλιέργειας και των γεωργικών προϊόντων τους.
 - (iii) συνιστά ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή κλάδων παραγωγής κι αυτό γιατί η επιχορήγηση δε δίδεται γενικά σε όλες ανεξαίρετα τις επιχειρήσεις αλλά περιορίζεται σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις και συγκεκριμένα στους γεωργούς οι οποίοι καλλιεργούν γεωργικά φυτά τα οποία υπόκεινται σε υποχρεωτική ασφάλιση στην Αρμόδια Αρχή, σύμφωνα με τον περί Γεωργικής Ασφάλισης Νόμο.
 - (iv) τέλος, επειδή το κοινοποιηθέν Μέτρο επιτρέπει τη χορήγηση ενισχύσεων σε ορισμένους γεωργούς και επειδή οι ενισχύσεις αποτελούν πλεονέκτημα προς αυτούς, τούτο είναι σε θέση να βελτιώσει την ανταγωνιστική τους θέση έναντι των κυπρίων και ξένων ανταγωνιστών και κατά συνέπεια δύναται να νοθεύσει τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά σε βαθμό που να επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ της Δημοκρατίας και των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Λόγω της ύπαρξης της κοινής γεωργικής πολιτικής, της πολιτικής για την αγροτική ανάπτυξη της Κοινότητας αλλά και των κανονισμών για την κοινή οργάνωση των αγορών, κάθε ενίσχυση στο γεωργικό τομέα, οσοδήποτε μικρή, πρέπει να θεωρείται ότι έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει τις τιμές των προϊόντων και ως εκ τούτου να απειλήσει με νόθευση του ανταγωνισμού και να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών.
- (δ) Το κοινοποιηθέν Μέτρο βασίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2006 σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001 (εφεξής ο «Κανονισμός»). Ο Έφορος προχώρησε στην αξιολόγηση του συγκεκριμένου Μέτρου βάσει των διατάξεων του εν λόγω Κανονισμού για απαλλαγή από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται από το Άρθρο 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ.

A. Πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού

Η παράγραφος 1 του άρθρου 1 του Κανονισμού καθορίζει ότι αυτός εφαρμόζεται σε διαφανείς ενισχύσεις που χορηγούνται σε μικρές και μεσαίες γεωργικές εκμεταλλεύσεις (αγροκτήματα), οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων.

Κατ' αρχάς η επιδότηση του ασφαλίστρου καθώς και η άμεση επιχορήγηση της αγοράς εξοπλισμού για την ενεργητική προστασία αποτελούν διαφανείς ενισχύσεις για τις οποίες είναι δυνατόν να υπολογιστεί εκ των προτέρων με ακρίβεια το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης ως ποσοστό επί των επιλέξιμων δαπανών, χωρίς να χρειάζεται να διενεργηθεί εκτίμηση επικινδυνότητας.

Το κοινοποιηθέν Μέτρο περιορίζεται στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων και υιοθετεί πλήρως τον ορισμό για τις «μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις», όπως αυτός καθορίζεται στη Σύσταση για τις ΜΜΕ. Σύμφωνα με τον Κανονισμό 3 του Προσχεδίου Κανονισμών το ασφαλίστρο θα καταβάλλεται εξ ολοκλήρου από τις μεγάλες επιχειρήσεις, καθώς και τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της μεταποίησης ή εμπορίας γεωργικών προϊόντων. Από την επιχορήγηση για αγορά ενεργητικής προστασίας, η οποία ως εκ της φύσεώς της αφορά μόνο τις επιχειρήσεις της πρωτογενούς παραγωγής, αποκλείονται οι μεγάλες επιχειρήσεις. Ως εκ τούτου το Μέτρο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού.

B. Επιδότηση ασφαλίστρου

Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 12 του Κανονισμού οι ενισχύσεις για την πληρωμή ασφαλίστρων συμβιβάζονται με την κοινή αγορά κατά την έννοια του Άρθρου 87 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ και απαλλάσσονται της υποχρέωσης προς κοινοποίηση που προβλέπεται από το Άρθρο 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό, η ακαθάριστη ένταση ενίσχυσης δεν πρέπει να υπερβαίνει:

- α) το 80% του κόστους των ασφαλίστρων, όταν το ασφαλιστήριο συμβόλαιο ορίζει ότι παρέχει κάλυψη μόνο κατά ζημιών που προκαλούνται από δυσμενή καιρικά φαινόμενα τα οποία μπορούν να εξομοιωθούν με θεομηνίες.
- β) το 50% του κόστους των ασφαλίστρων, όταν το ασφαλιστήριο συμβόλαιο ορίζει ότι παρέχει κάλυψη έναντι:
 - i) ζημιών που προκαλούνται από δυσμενή καιρικά φαινόμενα τα οποία μπορούν να εξομοιωθούν με θεομηνίες και έναντι άλλων ζημιών που προκαλούνται από καιρικά φαινόμενα ή/και
 - ii) ζημιών που προκαλούνται από νόσους ζωών ή φυτών ή λόγω προσβολής από επιβλαβείς οργανισμούς.

Σύμφωνα με το υποκεφάλαιο V.B.3.1 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμάτων για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και δασοκομίας 2007-2013, η Επιτροπή υποστηρίζει σταθερά ότι οι δυσμενείς καιρικές συνθήκες όπως ο παγετός, το χαλάζι, ο πάγος, η βροχή ή η ξηρασία δεν μπορούν από μόνες τους να θεωρηθούν θεομηνίες κατά την έννοια του Άρθρου 87 παράγραφος 2 στοιχείο β). Εντούτοις, λόγω των ζημιών που ενδέχεται να προκαλέσουν τα εν λόγω συμβάντα στη γεωργική παραγωγή ή στα μέσα γεωργικής παραγωγής, τα συμβάντα αυτά μπορούν να εξομοιωθούν με θεομηνίες, όταν το κατώτατο επίπεδο των ζημιών είναι 30% της κανονικής παραγωγής.

Το κατώτατο ποσοστό ζημίας που θέτει το Μέτρο κυμαίνεται από 15 έως 40% της συνολικής παραγωγής ανά αγροτεμάχιο, ανάλογα με το είδος του καιρικού φαινομένου και το προϊόν. Επιπρόσθετα το Μέτρο προβλέπει κάλυψη ζημιών από προσβολή από επιβλαβή οργανισμό και συγκεκριμένα από τη σκωρίαση. Ως εκ τούτου, εφόσον το Μέτρο δεν καλύπτει αποκλειστικά ζημίες από δυσμενή καιρικά φαινόμενα που εξομοιώνονται με θεομηνίες αλλά επίσης και ζημιές από άλλα καιρικά φαινόμενα καθώς επίσης και ζημιές από προσβολή από επιβλαβή οργανισμό, η επιδότηση του ασφαλίστρου σε ποσοστό 50% είναι η ανώτατη ένταση που επιτρέπει το άρθρο 12 του Κανονισμού.

Η παράγραφος 3 του άρθρου 12 αναφέρει ότι οι ενισχύσεις δεν πρέπει να αποτελούν εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ασφαλιστικών υπηρεσιών. Στην περίπτωση του κυπριακού συστήματος γεωργικής ασφάλισης, η εν λόγω πρόνοια δεν έχει εφαρμογή εφόσον το κράτος έχει παρέμβει για να θεσμοθετήσει ένα σύστημα υποχρεωτικής γεωργικής ασφάλισης για όλους το οποίο καλύπτει την πλειονότητα των γεωργικών προϊόντων που καλλιεργούνται στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Γ. Επιχορήγηση εγκατάστασης ενεργητικής προστασίας

Η εγκατάσταση ενεργητικής προστασίας αποτελεί επένδυση στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις και προνοείται επιχορήγηση σε ποσοστό 50% για τις αναγνωρισμένες ομάδες ή ενώσεις παραγωγών και οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή φυσικά ή νομικά πρόσωπα που είναι εγκατεστημένα σε μειονεκτικές περιοχές και 40% για επιχορηγήσεις προς αναγνωρισμένες ομάδες ή ενώσεις παραγωγών και οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή φυσικά ή νομικά πρόσωπα που είναι εγκατεστημένα στις άλλες περιοχές. Ο ορισμός των «μειονεκτικών περιοχών» στο Μέτρο περιλαμβάνει εκτός από τις περιοχές που ορίζονται από τα κράτη μέλη βάσει του άρθρου 17 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/1999 και τις περιοχές που αναφέρονται στο άρθρο 36 στοιχείο α) σημεία i), ii) και iii) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, όπως αυτές καθορίζονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τα άρθρα 50 και 94 του εν λόγω κανονισμού. Η Κυπριακή Δημοκρατία έχει κατάρτισει κατάλογο των μειονεκτικών περιοχών σύμφωνα με τους ως άνω κανονισμούς.

Η παράγραφος 2 του άρθρου 4 του Κανονισμού προνοεί ότι η ακαθάριστη ένταση της ενίσχυσης για επενδύσεις δεν πρέπει να υπερβαίνει το 50% των επιλέξιμων δαπανών σε μειονεκτικές περιοχές, δηλαδή σε περιοχές που ορίζονται από τα κράτη μέλη βάσει του άρθρου 17 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/1999 ή σε περιοχές που αναφέρονται στο άρθρο 36 στοιχείο α) σημεία i), ii) και iii) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ.

1698/2005, όπως αυτές καθορίζονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τα άρθρα 50 και 94 του εν λόγω κανονισμού και το 40% στις άλλες περιοχές. Τα ποσοστά αυτά τηρούνται από το κοινοποιηθέν Μέτρο.

Δ. Άρθρο 19 του Κανονισμού - Σώρευση

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 19 του Κανονισμού απαγορεύεται η σώρευση με άλλη κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του Άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ ή με χρηματοδοτικές συνεισφορές των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που καλύπτονται από το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 88 παράγραφος 1 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, ή με χρηματοδοτικές συνεισφορές της Κοινότητας σε σχέση με τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εφόσον η σώρευση αυτή έχει ως αποτέλεσμα η ένταση ενίσχυσης να υπερβαίνει το ανώτατο όριο που καθορίζεται στον Κανονισμό.

Όσον αφορά την επιδότηση αγοράς ενεργητικής προστασίας οι πρόνοιες του Μέτρου απαγορεύουν την υπέρβαση της ανώτατης έντασης για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες λόγω σώρευσης κοινοτικών ή άλλων κρατικών πόρων και ως εκ τούτου ικανοποιούν το άρθρο 19 του Κανονισμού.

Αναφορικά με την επιδότηση ασφαλίστρου δεν τίθεται θέμα σώρευσης με άλλους κρατικούς πόρους καθότι το Μέτρο της Αρμόδιας Αρχής είναι το μοναδικό μέτρο ενίσχυσης που αφορά τη γεωργική ασφάλιση. Νοείται ότι, δεδομένου ότι το Μέτρο καθορίζει την ανώτατη ένταση ενίσχυσης που επιτρέπει ο Κανονισμός κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του, δε θα μπορεί να εγκριθεί άλλο μέτρο κρατικής ενίσχυσης για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες. Παρά ταύτα η Αρμόδια Αρχή θα πρέπει ρητά να απαγορεύσει τη σώρευση με χρηματοδοτικές συνεισφορές των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που καλύπτονται από το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 88 παράγραφος 1 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, ή με χρηματοδοτικές συνεισφορές της Κοινότητας σε σχέση με τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες για την επιδότηση ασφαλίστρων που καταβάλλουν οι γεωργοί στην Αρμόδια Αρχή.

Ε. Άρθρο 23 του Κανονισμού - Διάρκεια του Μέτρου

Το άρθρο 23 του Κανονισμού αναφέρει ότι ο Κανονισμός εφαρμόζεται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2013 και ότι τα απαλλασσόμενα βάσει του Κανονισμού καθεστώτα ενισχύσεων εξακολουθούν να απαλλάσσονται για περίοδο έξι μηνών μετά την ημερομηνία λήξης του Κανονισμού. Οι πρόνοιες του Μέτρου οι οποίες περιέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης δεν μπορούν να έχουν απεριόριστη διάρκεια αλλά πρέπει η ισχύς τους να τερματιστεί στις 30/06/2014 ή εναλλακτικά η Αρμόδια Αρχή να δεσμευθεί ότι τυχόν συνέχισή τους μετά την ημερομηνία αυτή θα τηρεί τις πρόνοιες του απαλλακτικού κανονισμού που θα αντικαταστήσει τον Κανονισμό.

Με βάση το Νόμο, τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου, της 7ης Μαΐου 1998 και τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 της Επιτροπής, της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2006, κρίθηκε πως το κοινοποιηθέν Μέτρο πληροί τις προϋποθέσεις και ως εκ τούτου μπορεί να εγκριθεί, νοουμένου ότι θα ενσωματωθούν σε αυτό οι πιο πάνω προσθήκες/παρατηρήσεις.

4. ΑΠΟΦΑΣΗ:

Για τους λόγους αυτούς,

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΩΣ ΕΞΗΣ:

A. Το κοινοποιηθέν Μέτρο ενισχύσεων με τίτλο «Ενίσχυση για την πληρωμή ασφαλίστρων» κατά το μέρος που αφορά την καταβολή ετήσιας χορηγίας προς την Αρμόδια Αρχή καθώς και τη φοροαπαλλαγή της Αρμόδιας Αρχής δεν αποτελεί κρατική ενίσχυση και δε χρειάζεται έγκριση του Εφόρου.

B. Το υπόλοιπο μέρος του Μέτρου πληροί σωρευτικά όλες τις προϋποθέσεις του Άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ και ως εκ τούτου συνιστά κρατική ενίσχυση.

Γ. Το Μέτρο είναι συμβατό με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 της Επιτροπής, της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενίσχυσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001, και εγκρίνεται από τον Έφορο βάσει του άρθρου 9Α (α) του Νόμου νοούμενου ότι θα ενσωματωθούν στο Μέτρο οι ακόλουθες προσθήκες/παρατηρήσεις:

- i) Να συμπεριληφθεί στο Μέτρο πρόνοια σχετικά με την απαγόρευση σώρευσης με άλλη κοινοτική ενίσχυση κατά την έννοια του Άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ ή με χρηματοδοτικές συνεισφορές των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που καλύπτονται από το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 88 παράγραφος 1 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, ή με χρηματοδοτικές συνεισφορές της Κοινότητας σε σχέση με τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εφόσον η σώρευση αυτή έχει ως αποτέλεσμα η ένταση ενίσχυσης να υπερβαίνει το ανώτατο όριο που καθορίζεται στον Κανονισμό έτσι ώστε να ικανοποιείται το άρθρο 19 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006.
- ii) Οι πρόνοιες του Μέτρου οι οποίες περιέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης δεν μπορούν να έχουν απεριόριστη διάρκεια αλλά πρέπει η ισχύς τους να τερματιστεί στις 30/06/2014 ή εναλλακτικά να ενσωματωθεί δέσμευση ότι η τυχόν συνέχισή τους μετά την ημερομηνία αυτή θα τηρεί τις πρόνοιες του απαλλακτικού κανονισμού που θα αντικαταστήσει τον Κανονισμό.

Δ. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης.

(Χρίστος Ανδρέου)

Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων

Λευκωσία, 30 Οκτωβρίου 2007.

E.E.K.E. 25.06.002.280 (706.2.3.23.1.1.12)